

ספר

מסילת ישרים

על דרך הסוד

שנמסר מפי מורינו רה"י הרה"ג ר' אברהם יעקב פריצקי שליט"א

מאמר שנים ועשרים

גדולתו ורוממותו

יוצא לאור

לעילוי נשמת האשה הדגולה מרת אליז בת מזל ע"ה

לרפואת שני בת רינה

אהרן בן שירלי ושירה לירז בת רות רותי לזש"ק

קונטרס זה יוצא לאור על ידי מכון "דעה את ה'" להוצאת ספרים ומאמרים על דרך "חכמת האמת", שעל ידי "שיבת השער לה" ללימוד הנגלה והנסתר.

מֵאֵין יָבוא הַדְּבָקוֹת וְהַהֲתַלְהֻטוֹת בְּנַפְשׁוֹתֵינוּ עִמוּ יִתְבָּרַךְ
וְעַם תּוֹרָתוֹ, אִם לֹא נִשְׁעָה אֶל גְּדֻלָּתוֹ וְאֶל רֹמְמוֹתוֹ
אֲשֶׁר יוֹלִיד בְּלִבֵּנוּ הַדְּבָקוֹת הַזֵּה?

גדולתו

פשט הדברים הוא, שכשנתרכז בגדלתו וברוממותו הרי הם אלו שיביאונו אל דבקותינו ואל התלהטותינו אליו יתברך, כשבכך נקיים את מצוות "ובו תדבק".

וביתר תוקף: פירוש דברי רבינו הוא, שמכיוון שהוא גדול ומרומם, ומכיוון שהמצווה היא להידבק בו והרי לצורך "דיבוק" יש להתאים בין שני הצדדים המעוניינים להידבק ביניהם, הרי שקיום מצווה זו אפשרי רק בהתבוננותנו באותה הגדולה והרוממות, והוא הדבר שיביא אותנו להיות גדולים ומרוממים באופן המאפשר "דיבוק" בין גדולתו ורוממותו לבין גדולתנו ורוממותנו.

באמת, יש להרחיב ב"סוגיא" זו, עליה אומר רבינו שקיום מצוות הדבקות בו היא דווקא בהתבוננות בגדלתו וברוממותו!

הנה, אף שהובאו לעיל דברי הרמב"ם האומר ש"הדרך לאהבתו ויראתו היא שבשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ, מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאווה גדולה לידע השם הגדול", מכל מקום לא כתוב בכך את הכתוב בדברי רבינו כאן שבפועל דבק האדם בקב"ה רק בהתבוננותו בגדלתו וברוממותו, כשבכך הוא מקיים את מצוות "ובו תדבק".

יתר על כן:

כתיב בברכות וקללות שבספר דברים, שסיבת הקללות היא משום ש"אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת הפתבים בספר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך", ומבואר בהרחבה בדברי רבינו במקום אחר שכוונת כתוב זה – "ליראה את השם הנכבד והנורא הזה" היא היא האמור בדבריו כאן – שכשהאדם ישעה אל גדולתו ואל רוממותו הרי הוא ירא מלפניו וידבק בו, ומכלל משמעות הדבר היא שכל הגלות הכתובה בקללות אלו – ושבה נמצאים אנו עד עצם היום הזה, היא ממש משום שאיננו מקיימים את

פסוק זה "אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת הכתבים בספר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך!"

אם כן, ה"נידון" שלפנינו הוא, מהו העניין שלנו עם נידון זה.

זעת

כהקדמה לדברים היה נראה לשאול את עצמנו, הן אמת שכך כתוב בדברי המחבר, והן אמת שלפי דבריו – בכך – ודווקא בכך נזכה לקיים את המצווה כראוי, אך מכל מקום הדבר לא ברור דיו "מה יצא לנו מכך"?

הבה נא נצייר לעצמנו לרגע אחד שאנו כבר לאחר קיום מצווה זו – הנה אנחנו גדולים ומרוממים כגדולתנו וכרוממותנו – ובמילים פשוטות אנו "מלאכים". השאלה ששואלים אנו את עצמינו היא, מה יש לנו לעשות עם זה שאנו מלאכים, מהו הדבר שאנו "מרויחים" מזה, ומהו רצון הבורא בכך שמשום כך הוא חייבנו בקיום מצווה זו?

דוגמא לדבר:

הנה, כתב רבינו האר"י ז"ל שבשעה שמאריך השליח ציבור בקדושה בתפלת מוסף ברה"ו ויו"כ, הרי כשהש"ץ אומר את תיבת "אֵיה" מקום כבודו יוכל האדם לשאול א' משלשת דברים אלו – או עושר מופלג לעבודתו, או בנים צדיקים וחסידים וחכמים, או השגת רוח הקודש, ומובטח הדבר שהוא ייענה.

על כך שמעתי ממור"ר הגרש"ד פינקוס זצ"ל, שאת הדבר השלישי שהוא "רוח הקודש" הוא לא מבקש, משום ש"הוא לא יודע מה לעשות עם זה". אמת הדבר שלא ברור האם הוא לא ביקש משום שאכן לא היה לו מה לעשות עם זה, או שהוא אמר את דבריו בכדי לעורר את העם שיתנו אל לבם האם להם יש מה "לעשות עם זה", אך על כל פנים, זו היא השאלה העומדת לנגד עינינו "מה יש לנו לעשות עם זה"?

זעת

אמת הדבר היא, שבעיקר הדבר שאלות אלו צריכות להישאר פתוחות, והוא בכדי שכל אדם ישיב אל לבבו את חיוב הדבר.

אין התשובה הבאה על שאלות אלו אמורה לבוא מהכתוב, אלא מדעת האדם, שהרי רק עם חיפוש מתוך עומק דעתו את בוראו, הוא יוכל להבין מדוע הדבר כה נצרך ו"מה יצא לו מזה".

דוגמא לדבר:

הנה, בחור שהגיע עתו דודים, הרי אם אין בהבנתו ובדעתו מדוע הוא צריך למצוא את הצלע האבודה ממנו, הרי לא יעזרו כל ההדרכות שבעולם לכך. על דרך זו, ראוי לנו להזכיר לעצמינו, שמטרתן של כל מצוות התורה – שכל עניינם הוא "צוותא" עמו יתברך, אינן אלא להביא אל דבר אחד, שהוא אותה הדבקות – ממש כפשוטו.

משום כך, "אם לא נשעה אל גדלתו ואל רוממותו אשר יוליד בלבנו הדבקות הנה, הרי מאין יבוא הדבקות וההתלהטות בנפשותינו עמו יתברך?"

ועם תורתו

מעבר לכך:

רבינו מוסיף כאן ואומר שבלא זה גם תורתנו תהיה חסרה, ובלשונו מאין יבוא הדבקות וההתלהטות בנפשותינו עמו יתברך "ועם תורתו". הדבר צריך בירור, בשלמא "עמו יתברך" הרי ברור הדבר שבלא ש"נשעה אל גדלתו ואל רוממותו" לא נגיע לכך, אך מדוע בלא זה לא נזכה גם ל"ועם תורתו", הרי המציאות היא ששקועים אנו בתורה ברוך ה' גם בלא שאנו שועים אל גדולתו ואל רוממותו?

בהכרח, שאותו חסר בה"ה"הדבקות וההתלהטות בנפשותינו עמו יתברך" גורם גם לחסר "עם תורתו". טעם הדבר הוא, משום שכל עניין התורה

הוא הוראות היאך להידבק בו, ואם כן ככל שיש לנו חסר עניין בדבקות בו הרי מכריח הדבר חסר בתורתו.

